

**Sotsiaalministri käskkirja „Sotsiaalkaitseministri ning tervise- ja tööministri
04.04.2023 käskkirjaga nr 59 kinnitatud
toetuse andmise tingimuste
„Ühiskondlikku muutust toetavate sotsiaal- ja tervishoiuteenuste
arendamine Ida-Virumaal“ muutmise“ eelnõu seletuskiri**

I. Sissejuhatus

Toetuse andmise tingimusi (edaspidi TAT) muudetakse seoses Sotsiaalministeeriumi-sisese ümberkorraldusega alates 1. maist 2025, mille tulemusena täidab elluviija rolli senise innovatsiooni vastutusvaldkonna asemel Sotsiaalministeeriumi tervishoiuteenuste osakond. Lisaks muudetakse eelarve jaotust hoolduskoordinatsiooni mudeli rakendamiseks, kaasates maakonnas tegutsevad haiglad (SA Ida-Viru Keskhaigla ja SA Narva Haigla) ning SA Viljandi Haigla kompetentsikeskusena hoolduskoordinaatorite koolitusteenuse osutamiseks.

Käskkirja muutmise eesmärgiks ei kaasne haldus- ega töökoormuse tõusu tegevuste elluviijatel. Kuigi edaspidi tuleb toetuse saamiseks esitada kuludokumente üks kord kuus, siis mõju muudatusel puudub, sest praktikas selliselt juba toimitakse.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi tervishoiuteenuste osakonna nõunik (Ida-Viru ÕÜF) Regina Sergejeva (tel 626 9219, regina.sergejeva@sm.ee) ja välisvahendite osakonna nõunik Tiia Taevere (tel 5919 2604, tiia.taevere@sm.ee). Käskkirja juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Piret Eelmets (tel 626 9128, piret.eelmets@sm.ee). Eelnõu on keeleteimetanud Rahandusministeeriumi ühisosakonna dokumendihaldustalituse keeleteimetaja Virge Tammaru (tel 5919 9274, virge.tammaru@fin.ee).

Märkused

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõuga ega isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

Käskkirja muutmise eesmärgiks ei kaasne haldus- ega töökoormuse tõusu elluviijale. Lisatakse küll kohustus esitada makse saamise aluseks olevaid dokumente üks kord kuus, kuid kuna praktikas seda juba tehakse, siis mõju puudub.

II. TAT muudatuste sisu

Punktidega 1 ja 2 täpsustatakse, et elluviija on Sotsiaalministeeriumi tervishoiuteenuste osakond. Muudatus on tingitud Sotsiaalministeeriumi-sisest ümberkorraldusest alates 1. maist 2025.

Punktidega 3 ja 5 lisatakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ kohaste teavitustegevuste kohustuslikkus sõnaselgelt TAT-sse, kuigi see on TAT punkti 5.3 saatelauses, viitena ühendmääruses sätestatud samasisulisele toetuse saaja kohustusele, juba sätestatud. Seega ei ole teavitustegevus lisanduv kohustus – see kohustus on kehtinud TAT kehtimisest alates. Teavitustegevustega seotud kulude abikõlblikkus on samuti tuletatav kehtiva TAT punkti 7.1 saatelauses nimetatud tingimustest, mille kohaselt on abikõlblikud toetatavate tegevustega seotud kulud, mille hulka saab lugeda ka kohustuslike teavitamistegevustega seotud kulud.

Punktiga 4 seatakse elluviijale kohustus esitada rakendusüksusele makse saamise aluseks olevaid dokumente ja tõendeid üks kord kuus, kui varem oli võimalik seda teha ka üks kord kvartalis. Muudatuse põhjus on vajadus väljamakseid kiirendada, et aidata kaasa maksetega seotud eesmärkide saavutamisele.

Punktiga 6 asendatakse lisa 2. Eelarve muudatus on vajalik, sest projekti eesmärgipäraseks elluviimiseks kaasatakse hoolduskoordinaatorite kompetentsikeskusena SA-d Viljandi Haigla ning

hoolduskoordinatsiooni mudeli rakendamiseks Ida-Viru maakonnas asuvaid haiglaid. Aastate 2022–2025. aasta eelarvet on korrigeeritud vastavalt tegelikele kuludele.

Hoolduskoordinatsiooni mudeli rakendamise eest vastutab elluviija partnerina Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit (edaspidi IVOL), tehes seda maakonnas paiknevate haiglate, s.o SA Ida-Viru Keskhaigla ja SA Narva Haigla kaudu (mõlemad haiglad on KOV-ide sihtasutused). IVOL sõlmis haiglate kui lõppsaajatega lepingu toetuse kasutamiseks. Haiglate ülesanne oli võtta tööle oma piirkonna tervisejuhid ning tagada neile töövahendid ja kokkulepitud töökohad piirkonna eri asukohtades. Vastavalt on koostatud uus tegevuskava eelarve, arvestades maakondade haiglate kaasamisega seotud prognoositavate kulude muutustega.

Hoolduskoordinaatorite koolitamiseks ning teenuseosutamise ja dokumenteerimise tulemuslikkuse hindamiseks kaasas IVOL kompetentsikeskusena SA Viljandi Haigla, kes on näidanud häid tulemusi koordineeritud teenuseosutamise ja võrgustikutöö testimisel Viljandi maakonnas.

TAT eelarve terviklik korrigeerimine tuleneb vajadusest viia kulud vastavusse tegeliku finantsseisuga. Perioodil 2023–2024 kohandati eelarvet tekkepõhiste kuludega ning 2025. aasta eelarve on kooskõlastatud varem esitatud finantsprognoosidega.

2026. aasta eelarve on muudetud ja viidud 2025. a kinnitatud tegevuskavaga vastavusse. Kulude maht on suurenenud tänu Viljandi haigla kui kompetentsikeskuse ja maakondade haiglate kaasamisele. 2026 aasta tegevuskava ei muutu. 2027. aasta tegevused ja eelarve täpsustuvad 2027. aasta kevadel uue tegevuskava koostamisel.

Punktiga 7 tunnistatakse lisa 3 (eelarve seletuskiri) kehtetuks, sest see ei ole kohustuslik TAT osa.

Punktiga 8 sätestatakse, et Sotsiaalministeeriumi tervishoiuteenuste osakond on elluviijaks, arvestades ministeeriumisisest ümberkorraldust, tagasiulatuvalt alates 1. maist 2025. a.

Punktiga 9 sätestatakse, et eelarvega seotud punkte 6 ja 7 rakendatakse tagasiulatuvalt alates 2026. a algusest.

III. TAT vastavus Euroopa Liidu õigusele

Käskkiri on vastavuses Euroopa Liidu õigusega.

Käskkirja koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013.

IV. TAT muudatuste mõju

Muudatustega kinnitatakse uus eelarve, mis võimaldab eelarve sihipärast optimaalset kasutust ja projekti edukat rakendamist.

V. TAT muudatuste jõustumine

Käskkirja rakendatakse osaliselt tagasiulatuvalt alates 01.05.2025. Eelarve muudatused jõustuvad 2026. aasta algusest.

VI. TAT muudatuste kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi kaudu Rahandusministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Kliimaministeeriumile, Riigi Tugiteenuste Keskusele, Euroopa Komisjonile, ühtekuuluvuspoliitika 2021–2027 rakenduskava seirekomisjonile ja õiglase ülemineku juhtkomiteele. Eelnõu esitatakse arvamuse avaldamiseks Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidule.